

Referat: Conducatorul chinez Zhang Jue

De la mari departari venea multime de oameni sa-l asculte pe Zheng Jue despre fericirea ce se anunta nu peste mult timp. Fericirea, despre care vorbea Zhang Jue, numita si "Marea Pace", insemna rasturnarea "Cerului albastru" (rautatea si violenta, confundate si cu dinastia Han) si inlocuirea lui cu Cerul galben" (viata noua si fericita).

Doctrina lui Zhang Jue, avand ca sursa vechiul daoism, devenit religie mai ales datorita idealizarii principiului universal "Dao" de catre Zhang Daoling (inceputul sec. al II-lea e.n.), tulburase profund un imperiu chinez in care stiintele, artele si mestesugurile progresasera remarcabil, in epoca - deceniul al optulea al secolului al II-lea e.n. - chinezii aveau de peste o suta de ani "Matematica in noua capitale", tratat in care apar pentru prima oara in istoria matematicilor numerele negative si regulile operatiilor cu ele; marele astronom Zhang Heng (78-139) crease primul glob ceresc din lume, calculase numarul stelelor fixe (2 500 dupa el), inventase si construisese primul seismograf din lume; chinezii cultivau pamantul cu plugul greu, cu doua brazdare, tinand seama de clasificarea solurilor in 9 categorii si aplicand alternarea culturilor si alternarea brazda-fasie nearata; scoteau apa cu ajutorul pompei, foloseau forta apei pentru a actiona mori, foaie de cuptor metalurgic etc; catalogul cartilor medicale din sec. 1 e.n. mentiona 36 de tratate de medicina si o farmacologie; scriau cu tus pe hartia inventata (in 105) de Cai Lun; aparusera lexicoane (diversificate dupa principiul de alcatuire - tematic sau al cheilor) care au fixat forma definitiva, pastrata pana astazi, a hieroglifelor chineze.

Pe plan social-economic, insa, imensul imperiu chinez al Hanilor sfirsitului de secol al II-lea se prezenta la polul opus al acestei infloriri spirituale. Dupa o perioada de oarecare avant (sec. I), China a reintrat intr-o lunga faza de criza. Cu toate ca sclavia se dovedea nerentabila, mai ales in agricultura, cererea de sclavi ramine mare; totodata apar mari latifundii care folosesc munca rentabila a "oaspetilor" (ke), cum erau denumiti in scrierile epocii agriculturii dependente. Continua procesul de concentrare funciara, aparand asa-zisele "case puternice", foarte asemanatoare cu gospodariile naturale inchise din feudalismul european de mai tarziu. Este vorba fie de simptomele feudalismului in (mina, fie, daca consideram ca acesta ar exista inca din vremea vechilor Hani, o dovada a lichidarii definitive a formelor de sclavaj din feudalismul chinez.

Pe plan extern, la putin timp dupa moartea generalului Ban Chao, Imperiul chinez pierde, in avantajul hunilor, Tinutul de Apus (Lobnorul si Tarimul pana in Kashghar), influenta in Turkestanul de Rasarit si, odata cu acestea, "Marele drum al matasii". Caderea in dependenta a producatorilor liberi, exploatarea lor crancena (arenda ajungea la 8/10 din recolta) ca si a sclavilor, la care s-au adaugat ani de-a randul efectele unor mari calamitati naturale, au dus la izbucnirea, in 184, a celebrei rascoale a "Turbanelor galbene". Pregatite timp de 10 ani, intr-un desavarsit secret, 36 de detasamente ale sectei daoiste, condusa de Zhang Jue, care numarau cate 7-10 mii de oameni, instruiti in arta militara, s-au revarsat, in primul an al noului ciclu de 60 de ani (184) al calendarului chinez, in campii si padurile multor regiuni centrale ale imperiului. Initial armata rasculatilor, care purtau ca semn distinctiv turbane galbene (domnia Cerului galben), numara 360 000 de luptatori,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

dar crescú vertiginos, astfel ca zdrobi armata guvernamentală de 400 000 de oameni, înfrângerea trupelor imperiale a fost semnalul, pentru armatele particulare de elită ale "Caselor puternice", de a intra în luptă. Defecțiunea răscoalei, pe care Zhang Jue a sesizat-o, dar n-a avut vreme să-o remedieze, a stat în aceea că trupele răscolitelor erau împartite.

Zhang Jue muri subit în urma unei boli, fără a mai putea participa la lupta decisivă. Grupul său de armate, condus de fratele său Zhang Liang, a fost zdrobit. Aceeași soartă a avut-o și celălalt grup, condus de un alt frate al lui Zhang Jue, Zhang Bao. Conducătorilor de ostii ale nobililor, între care s-au distins, prin cruzime și eficacitate, Cao Pi, Sun Quan și Liu Bei, le-a trebuit multă vreme, însă, ca să zdrobească numeroasele detașamente de răscoliti din China de nord-vest, care, cu toate că razlete, erau suficient de puternice pentru a crea probleme curții din Luoyang. Cele mai mari dintre ele, numite "Muntele negru", totalizau aproape un milion de oameni. Aceste detașamente au fost înfrante de abia în anul 208. Cei trei nobili, menționați mai sus, n-au mai recunoscut autoritatea Hanilor (împăratul Xian Di), pe care-l răstoarnă în anul 221 și își împart imperiul în regatele Wei (capitala la Luoyang) în centrul și în nordul imperiului, Wu (în sud-est) și, respectiv, Shu (în vest) care au dus o permanentă luptă între ele. Urmarea răscoalei conduse de Zhang Jue, pe plan istoric, a fost perioada "Chinei celor Trei Regate", care s-a întins între 221-265.